

Platforma për të Drejtat e Njeriut

Goal: PUNË DINJITOZE DHE RITJE EKONOMIKE

Nxitja e rritjes ekonomike të vazhdueshme, gjithëpërfshirëse dhe të qëndrueshme, punësim të plotë dhe produktiv dhe punë të denjë për të gjithë.

Target: Objektivi 8.5

8.5 Deri në vitin 2030, të arrihet punësimi i plotë dhe produktiv dhe punë të denja për të gjithë gratë dhe burrat, përfshirë të rinjtë dhe personat me aftësi të kufizuar, si dhe pagesë të barabartë për punën me vlerë të njëjtë.

**Instrumentet
ndërkombëtare**

Nenet

Neni 11

1. Shtetet palë marrin të gjitha masat e përshtatshme për të eliminuar diskriminimin ndaj gruas në fushën e zënies punë, për të siguruar, mbi bazën e barazisë midis burrit dhe gruas, të drejtat e njëjta, e sidomos:

- (a) Të drejtën për punë si një e drejtë e pamohueshme e të gjithë njerëzve;
- (b) Të drejtën për mundësi të njëjta punësimi, duke përfshirë zbatimin e kriterëve të njëjta të përzgjedhjes lidhur me zënie punë;
- (c) Të drejtën për të zgjedhur lirisht profesionin dhe vendin e punës, të drejtën për ngritjen e postit të punës, për punë të qëndrueshme, për të gjitha përfitimet dhe kushtet e punës, të drejtën për përgatitje profesionale dhe rikualifikim, duke përfshirë mësimin e personave në ekonomi, ngritjen profesionale dhe kualifikimin e herëpashershëm;
- (ç) Të drejtën për shpërblym të barabartë, duke përfshirë shpërblymimet ndihmë dhe për trajtim të barabartë për punën me vlerë të barabartë, si dhe për barazinë e trajtimit në vlerësimin e cilësisë së punës;
- (d) Të drejtën për sigurime sociale, sidomos në rastet e pensionimit, të papunësisë, të sëmundjes, të invaliditetit dhe të pleqërisë ose të çdo humbje tjetër të aftësisë për punë, si dhe të drejtën për pushime të paguara;
- (dh) Të drejtën për mbrojtjen e shëndetit dhe për sigurimin në punë, duke përfshirë ruajtjen e funksionit biologjik dhe riprodhues të gruas.

Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas
Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas

2. Për të parandaluar diskriminimin ndaj gruas për shkaqe martesore ose maternitetit, dhe për të siguruar të drejtën e saj efektive për punë, shtetet palë marrin masa të përshtatshme:

- (a) Për të ndaluar pushimin nga puna për shkaqe shtatzanie apo të lejes së barrës, si dhe diskriminimin në raste të pushimit nga puna të bazuar në gjendjen martesore, në kërkimin e marrjes së sanksioneve;
- (b) Për të aplikuar leje të barrës me pagesë ose për të përfituar ndihma sociale të krahasueshme, pa e humbur vendin e mëparshëm të punës, të të drejtave të vjetërsisë dhe të avantazheve sociale;
- (c) Për të inkurajuar sistemin e shërbimeve sociale mbështetëse të nevojshme që t'i mundësojnë prindërit të gërrshetojnë detyrimet familjare me përgjegjësitë në vendin e punës, dhe të marrin pjesë në jetën publike, sidomos duke nxitur themelimin dhe zhvillimin e një rrjeti çerdhesh e kopshtesh;
- (ç) Për të siguruar një mbrojtje të veçantë për gratë shtatzana në ato vende të punës në të cilat provohet se puna që kryejnë është e dëmshme.

3. Masat e mbrojtjes ligjore të grave në çështjet e përfshira në këtë nen do të rishikohen periodikisht varësisht nga njohuritë shkencore e teknike. Këto masa, sipas nevojës, do të rishikohen, shfuqizohen ose zgjerohen.

<p>Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas</p> <p>Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas</p>	<p>14 (1)</p> <p>1. Shtetet palë marrin parasysh problemet e veçanta që u shtrohen grave fshatare dhe rolin e rëndësishëm që luajnë këto gra për mbijetesën ekonomike të familjeve të tyre, duke përfshirë punën e tyre në sektorët jomonetarë të ekonomisë. Ato marrin të gjitha masat e përshtatshme për të siguruar zbatimin e dispozitave të kësaj Konvente në dobi të grave të zonave bujqësore.</p>
<p>Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas</p> <p>Konventa për Eliminimin e të gjitha Formave të Diskriminimit ndaj Gruas</p>	<p>Neni 14.2 e</p> <p>(e) Të organizojnë grupe të vetë-ndihmës dhe kooperativa në mënyrë që të sigurojnë qasje të barabartë në mundësi ekonomike përmes punësimit ose vetë-punësimit;</p>
<p>Konventa ndërkombëtare mbi eliminimin e të gjitha formave të diskriminimit racor</p> <p>Konventa ndërkombëtare mbi eliminimin e të gjitha formave të diskriminimit racor</p>	<p>Neni 5 e (i)</p> <p>(i) E drejta e punës, e zgjedhjes së lirë të punës, e gëzimit të kushteve të drejta dhe të kënaqshme pune për mbrojtje kundër papunësisë, pagë të barabartë, punë të barabartë, shpërblim të drejtë dhe të kënaqshëm;</p>
<p>Deklarata Universale për të Drejtat e Njeriut</p> <p>Deklarata Universale për të Drejtat e Njeriut</p>	<p>Neni 23</p> <p>1. Secili ka të drejtë të punojë, të zgjedhë lirisht punën, të ketë kushte të kënaqshme dhe të favorshme pune dhe të jetë i mbrojtur nga papunësia.</p> <p>2. Secili, pa kurrfarë diskriminimi, ka të drejtë që për punë të barabartë të marrë rrogë të barabartë.</p> <p>3. Secili që punon ka të drejtë për një shpërblim të drejtë dhe të favorshëm, në mënyrë që t'i sigurojë atij dhe familjes së tij një jetë që i përgjigjet dinjitetit njerëzor dhe që, po qe se është e nevojshme, do t'i plotësohet me mjete të tjera të mbrojtjes sociale.</p> <p>4. Secili ka të drejtë të formojë e t'u bashkohet sindikatave për mbrojtjen e interesave të tij.</p>
<p>Ligjet</p> <p>Ligji i Punës Nr. 03/L-212</p> <p>Ligji i Punës Nr. 03/L-212</p>	<p>Nenet</p> <p>Neni 55.3</p> <p>3. Punëdhënësi duhet t'i paguajë femrave dhe meshkujve kompensimin e njëjtë për punën e vlerës së njëjtë, kompensim i cili mbulon pagën bazë dhe shtesat e tjera</p>

Ligjet

LIGJI NR. 04/L-205
PËR AGJENCINË E
PUNËSIMIT TË
REPUBLIKËS SË
KOSOVËS,
LIGJI NR. 04/L-205
PËR AGJENCINË E
PUNËSIMIT TË
REPUBLIKËS SË
KOSOVËS,

Nenet

Neni 2

1. Agjencia e Punësimit e Kosovës është ofrues publik i shërbimeve në tregun e punës, që ka për qëllim administrimin e tregut të punës dhe zbatimin e politikave të punësimit dhe aftësimit profesional. 2. Shfrytëzuesit e shërbimeve të punësimit janë personat e papunë, punëkërkuarit, punëdhënësit, të punësuarit dhe shtetasit e huaj të cilët kanë për qëllim punësimin në Kosovë. 3. Shërbimet e punësimit dhe aftësimit profesional për fuqinë punëtore mund të organizohen dhe sigurohen edhe nga ofrues jopublikë, të cilët kanë fushëveprim punësimin dhe aftësimin profesional të grupeve të specifikuar. 4. Ofruesit jopublikë të akredituar, mund të kontraktohen nga Agjencia, në përputhshmëri me kornizën ligjore, për të ofruar shërbime punësimi dhe aftësimi profesional. 5. Të drejtat, përgjegjësitë, fushëveprimi, monitorimi i punës dhe raportet e ofruesve jo publik të shërbimeve në raport me Agjencinë, rregullohen me akt nënligjor të propozuar nga Ministria e të miratuar nga Qeveria.